

Kirkelig dialogsenter: Rapport fra Oslo i et dialogperspektiv

Et stadig mer sammensatt «dialoglandskap»

Det blir ingen utfyllende «Rapport fra Oslo i et dialoglandskap» for 2015. Men fjorårets rapport ble avsluttet med følgende vurdering: *«Dialoglandskapet blir mer sammensatt, med stadig flere aktører. KD tror dette er av det gode – men ser også at et stadig større arbeid må gjøres for å kartlegge mangfoldet av dialoginitiativ og formen og målsetningen de har. Oslo er – men kan i enda større grad bli – et kjempespennende verksted for dialogarbeid på mange felt, også innenfor tros- og livssynsfeltet.»* Analysen står ved lag - og det gjør også vurderingen fra 2012 der forholdet mellom profesjonalitet og frivillighet i dialogarbeidet kort ble drøftet. KIFOs rapport fra i år; *«Det handler om verdensfreden!»* (Brottveit, Gresaker og Hoel, 2015), bekrefter noen av de vurderingene som ble gjort der.

Kirkemøtet i 2016 har hatt saken KM 15/16 « Religionsmøte og dialog» oppe til behandling. Mye tyder på at kirkelige dialogarbeidere går spennende tider i møte: bevissthet og behov for kunnskap og refleksjon om dialog og redskaper for å sette i gang arbeid med dialog er tydelig økende. Noe av bakgrunnen er utfordrende med stadig flere flyktninger og en mer polarisert offentlig samtale om flyktninger og innvandring som resultat. Gledelig da er at kirkens arbeid skaper møteplasser for dialog og intergrering på lokalplan. Her kan vi bidra som dialogsenter og kanskje vi også kan få flere kolleger innen feltet om ikke altfor lenge, slik f.eks. Dialogforum Østfold er et eksempel på.

KIRKELIG DIALOGSENTER

Olaf Ryesplass 7
0552 Oslo

Org. nr.: 995 255 936
Bankkonto: 3000 24 34977

Telefon: 22 80 58 58
kd@kirkeligdialogsenter.no
www.kirkeligdialogsenter.no

Kirkelig dialogsenter: ÅRSRAPPORT 2015

Mål for arbeidet:

1. Å skape et verksted, ressurs- og kompetansesenter for religionsmøte og dialog i kirke og samfunn.
2. Å utvikle en modell for samarbeid om innhold og profil, organisering og finansiering som sikrer varig drift av senteret.

KDs femte år var et år for etableringen av et større arbeidsfellesskap og involvering i flere større prosjekter.

Målsetningen for KD har siden oppstarten vært to fulltidsansatte dialogarbeidere og et kontorfellesskap som ideelt sett kunne utfylle dialogarbeidet i KD. Ved utgangen av 2015 var flere av disse målsetningene ved å bli oppfylt og økonomien - som grunnlaget for mye av dette andre - ser ut til å være på plass. Det har vært til en pris - i form av reduksjoner i staben i deler av året og utleie av lokalene til «pop-up-butikk» i desember - men det er ikke utelukkende dette som har medført en bedret økonomi, heldigvis.

Dialogpilotene

KD satset mye tid og ressurser på prosjektet «Dialogpilotene» i 2014, og har videreført dette engasjementet. I løpet av året har veldig mye gledelig skjedd: Kulturministeren kom på besøk 4. mai, foreningen «Dialogpilotene» ble stiftet med fem eiere 15. juni (HEF Oslo, Tauheed Islamic Centre, Oslo (<http://www.tauheed.no>), Minhaj-ul-Quran International Norge (<http://www.minhaj.no>) og Islamic Cultural Centre Norway (<http://www.islamic.no>) i tillegg til KD), og i november ble «flygeleder» Claudia Waage ansatt med tiltredelse fom. 4 januar 2016. I løpet av året ble Dialogpilotene tildelt tilsammen 850 000,- til prosjektet (400 000 hhv. fra Oslo kommune og KUD, og 50 000 fra STL). Det foreligger separat prosjektrekningskap for Dialogpilotene (DP) og denne aktiviteten reflekteres således ikke i KDs årsregnskap. Tilskuddet til DP er imidlertid utbetalt til KD og konserngjelden kr 591 581 er mellomværendet til DP pr 31.12.15.

Senteret og de ansatte

Iselin Jørgensen er ansatt som prosjektansvarlig og dialogprest og **Steinar Ims** som daglig leder og dialogprest ved senteret, begge i full stilling.

Senterets anstrengte økonomi har dessverre lagt begrensninger for driften. I perioden 15. juli - 18. mai 2015 har Jørgensen vært i fødselspermisjon. Svært gledelig var det at **Anne Berit Løvstad Evang** kom inn som vikar for Jørgensen fom. 1. september 2014 tom. 30. april 2015 i 50%. Men dette innebærer at KD i perioden 1. januar 2014 - ca. 30. mai 2015 har redusert stillingsandelen til litt under 1,5 stilling for å spare penger. KD har spart penger, men en del arbeid har blitt redusert i omfang grunnet reduksjon i stillingsandelene. Med de ambisjoner senteret har for dialogarbeidet i bispedømmet og nasjonalt er ikke dette en situasjon som bør

gjenta seg. Ved utgangen av 2015 sa **Ims** opp stillingen som daglig leder for å gå til seniorrådgiverstilling i interreligiøst arbeid i Mellomkirkelig råd. **Jørgensen** går ut i ny fødselspermisjon 3. april 2016, og løsningen for å få kontinuitet i senterets drift har vært en overgangsordning for Ims i de første fire månedene av 2016. Inngangen til 2016 ble derfor preget av nytilsetninger i daglig lederstilling og i vikariat for Jørgensen.

Hanne Slåtten kom inn som hospitant i halv tid fra Nordre Aker prosti i perioden 1. november 2015 - 31. januar 2016. dette har vært en svært hyggelig tilvekst i kollegafellesskapet på slutten av året.

Kontemplativt fellesskap

Senterets prester viderefører sitt kontemplative fellesskap - noe redusert i 2015 - men med hyggelig oppsving under Evangs vikariat på senteret.

Senteret og de ansatte i offentligheten

Begge prestene er bidragsyttere i redaksjonen i henholdsvis St. Sunniva (Jørgensen) og Nytt norsk kirkeblad (Ims). I begge redaksjoner skal de ivareta tidsskriftenes fokus på dialog og flerreligiøse problemstillinger. Begge skriver for publikasjonene.

En stor satsning begge prestene har vært delaktige i er boken «Dialogteologi på norsk» som ble utgitt på Verbum Akademiske i tilknytning til Kirkemøtet i april 2016. Alle bidrag ble vurdert som akademiske bidrag og har krevd mye arbeid. I tillegg har senteret fått ytterligere midler til å lansere og tilgjengeliggjøre «sier vi» på nett (siervi.no). En del nytt stoff har blitt utarbeidet og mye av øvrig stoff har blitt revidert. Ims kommer som nevnt med artikkel i ny antologi (som omhandler kurset «Dialogisk menighet») i april 2016. Ims har uttalt seg i Vårt Land ved noen tilfeller (om «dialogpreken» i Sverige og om kongeparets dialogengasjement).

Deltagelse i dialoger:

Som tidligere deltar KD ved daglig leder som medlem (*ex officio*) i Kontaktgruppa mellom Islamsk Råd Norge og Den norske kirke. Senteret administrerer fra kristen side Kontaktgruppen mellom Buddhistforbundet og Den norske kirke. Jørgensen leder denne gruppen sammen med generalsekretær Egil Lothe i Buddhistforbundet, og har i samarbeid med Margrete Kvalbein markert gruppens 20 års jubileum med blogger, videosnutter og intervjuer fra gruppens møter og i samtaler med gruppens medlemmer.

Som vikar for Jørgensen har Evang holdt i begge de nevnte dialogtiltakene, samt at hun også er medlem av kontaktgruppen mellom Human-Etisk Forbund og Den norske kirke.

Ut over dette er senterets prester i aktivt dialogarbeid med enkeltindivider og i samarbeidsrelasjoner av forskjellig slag. Særlig har og vil prosjektet «Dialogpilotene» bidra til dette - og i denne sammenheng kan det nevnes at Dialogpilotenes styremøter også har rommet dialogen til tider. Med utdanningen av «piloter» vil senteret også få flere arenaer å drive dialog på sammen med de øvrige eierne av Dialogpilotene.

Titak rettet mot bispedømmet:

Prostier og sokn:

På menighetsplan får KD jevnlig *ad hoc* henvendelser. KD viderefører sitt engasjement i Østre Aker prosti, men sliter fortsatt med å skape tilsvarende prostibaserte arbeid i andre prostier. Vi har derfor endt opp med å satse på andre tiltak som i større grad kan møte menighetenes behov for opplæring i dialogisk aktivitet. I 2015 ble første kursrunde av «**Dialogisk menighet**» avrundet i april, og nye kurs var i gang igjen i september. Kurset har gått over fem kurskvelder og én studietur (hhv. Gøteborg og København) med til sammen litt over 40 kurstimer. Det nye kurset følger samme mal som første kursrunde, også denne gangen med to kursgrupper. De to første kursgruppene hadde også et «nettverksmøte» igjen 6. oktober med svært godt oppmøte. Deltagerne har kartlagt lokalt tros- og livssynsmangfold, intervjuet mennesker med annen tro enn dem selv og gjennomført ett eller flere dialogiske arrangement/tiltak i menigheten.

Kurset har fått svært gode tilbakemeldinger. Kurset er unikt på mange måter: som dialogisk pionerarbeid i menigheten, pedagogisk opplegg og tilrettelegging (med bl.a. mange "hjemmelekser"), mandat fra menighetene til å gjennomføre dialogiske tiltak og nettverksbygging på tvers av bispedømme-, prosti- og menighetsgrenser. Siste kursrunde har også med seg deltager fra samarbeidspartner Kirkens Nødhjelp (KN). En spennende kobling mellom menigheter og KN. Kurset er beskrevet ytterligere i en egen artikkel av daglig leder som blir publisert på norsk og engelsk i en antologi om dialog i Porvoo-landene som utkommer i april 2016.

KD har jevnlig kontakt med bispedømmerådets ansatte i ulike sammenhenger, sist på stor-KISA møte i desember. KD har hatt særlig glede av samarbeidet med Tonje Kristoffersen, som representerer Kirkelig dialogsenter i styret for Dialogpilotene sammen med daglig leder. Dette har vært og er et svært godt og viktig samarbeid hvor vi (og Dialogpilotene) har stor glede av Tonjes kompetanse og erfaring fra arbeidet med barn og unge.

Ledelse og deltagelse i internasjonale og nasjonale nettverk og arbeid:

KD står også ansvarlig for å opprettholde og utvikle det nasjonale nettverket av dialogmenigheter. Dette er blitt ivarettatt hovedsaklig gjennom det norske nettverksmøtet som fant sted i Helsinki 28. - 30. september. Elleve deltagere fra store deler av Norge var med på nettverksdagene. I løpet av 2015 har det blitt lagt planer for å utvide KDs engasjement for å bygge et landsdekkende nettverk i samarbeid med Areopagos. En slik satsning er planlagt igangsatt i andre halvdel av 2016.

Ims har deltatt på den årlige nettverkskonferansen om muslimsk-kristen dialog i Europa, *Journées d'Arras*, denne gangen i Salzburg, Østerrike, 27. - 30. mai, med tema om «europiske muslimer og deres kulturelle og juridiske posisjon og status».

Strategisk samarbeid:

KD har samarbeidsmøter og samtaler med faste samarbeidspartnere som f.eks. Mellomkirkelig råd, Islamsk Råd Norge, Oslo kommune, Human-Etisk Forbund i Oslo, Ung Dialog, Enhet for Mangfold og Integrering (EMI) og Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn, samt individuelle dialogpartnere fra ulike tros- og livssynssamfunn og organisasjoner. Særlig er det verdt å nevne samarbeidet med Rådhuset (avdeling for næring og kultur), deres seminar på Rådhuset 17. september og bidrag fra kommunen til etableringen av «Dialogpilotene».

KD har også hatt et tett og nært samarbeid med sine to eiere på svært mange områder. For Areopagos' del gjelder dette særlig i stabssamarbeid og i ulike faglige sammenhenger. Det har også vært samarbeid om utviklingen av en strategisk satsning for det nasjonale nettverket i Norge (nevnt ovenfor).

Ims har deltatt aktivt i en ressursgruppe som planla Kirkemøtesaken «Religionsmøte og dialog» som skal opp på Kirkemøtet i april 2016. En ressursbok har blitt utgitt med tanke på Kirkemøtesaken, og senteret har også lagt ut en del tekstgjennomganger med dialogisk preg på sine hjemmesider.

Senteret har fortsatt sitt gode samarbeid med eiere, samarbeidspartnerne og andre aktører gjennom 2014. KD opprettholder sitt samarbeid med meditasjonsgruppen *Pusterommet* (tidligere drevet av dialogsenderet Emmaus), og daglig leder har vært med på å lede en retreat i Pusterommet 21. november.

Fremdeles dialogpiloter i et til dels utforsket landskap.